МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

Исполнительный комитет Камско-Устьинского МР РТ

МБОУ «Старо-Казеевская средняя общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
Руководитель ШМО учителей начальных классов	Заместитель директора по УВР МБОУ "Старо-Казеевская СОШ"	Директор МБОУ "Старо-Казеевская СОШ"
________ Латыйпова Р.А.	________ Шангараева З.И.	________ Гимранов И.М.
Протокол №1	Протокол №1	Приказ №162
от "23" август2023 г.	от "28" август 2023г.	от "28" август2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета
«Элективный курс по литературному чтению на родном языке»

для 2 класса начального общего образования
на 2023-2024 учебный год

УНИВЕРСАЛЬ УКУ ГАМӘЛЛӘРЕ ФОРМАЛАШТЫРУНЫҢ КӨТЕЛГӘН НӘТИҖӘЛӘРЕ

№	Бүлек	**Метапредметлы, шәхси көтелгән нәтиҗәләр**			
		Танып белү УУГ	Регулятив УУГ	Коммуникатив УУГ	Шәхескә кагылышлы УУГ
1	**Белдекле Керпедә кунакта**	- дәреслектә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	-эшләнәчәк эшкә мөстәкыйль максат куя белү; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- тыңлаучыларга аңлаешлы сөйләм төзү; - күршең белән хезмәттәшлек итү; - ачыклаучы сораулар бирә белү; - эчтән һәм кычкырып аңлап уку; - төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позициянне нигезләү; - иптәшеңнең позициясен истә тотып,аңа аңлаешлы, сәнгатьле итеп сөйләү; -диалогта катнашу; -сәнгатьле итеп уку; -этикет кагыйдәләрен белү.	- үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру; - дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; -“Минем өчен моның нинди мәгънәсе һәм әһәмияте бар?”-дигән сорау кую.
2	**Белмәмештә кунакта**	-логик фикерләү чылбырын төзү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	-үз-үзеңне ихтыяр буенча көйләү; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану.	-укытучының һәм иптәшләренең сорауларына җавап бирә белү; - күршең белән хезмәттәшлек итү; - төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позициянне нигезләү.	- иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру; - дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
3	**Укымышлы**	-материаль объектлар	-бәяләү нәтиҗәсен шартлы	-сәнгатьле итеп уку;	- дәреслек геройларына,

	Ябалак янында	(фишкалар) кулланып биремнәр үтәү; - дәреслектә ориентлаша белү; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү.	символик формада чагылдыру; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- күршең белән хезмәттәшлек итү. - эчтән һәм кычкырып аңлап уку.	күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру;
4	**Аю өнендә**	-анализ, гомумиләштерү нигезендә нәтиҗә чыгару; - дәреслектә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү.	-дәрестә өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- күршең белән хезмәттәшлек итү; - төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позицияңне нигезләү; - эчтән һәм кычкырып аңлап уку.	-сәламәт һәм имин яшәү рәвешенә ихтыяҗ тудыру; - дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
5	**Күрү ноктасы**	- дәреслектә ориентлаша белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар	-үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү, уңышлылыгына бәя бирү; - тормыш тәҗрибәсен куллану - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - эшләнгән эшнең сыйфатын	- төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позицияңне нигезләү; - күршең белән хезмәттәшлек итү:эш бүлешү,үз эшеңне эшләү, бер-береңнең эшен тикшерү; -чылбыр буенча эшләү.	- үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.

		белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	һәм дәрәҗәсен билгеләү.		
6	**Балалар өчен газета һәм журналлар**	-тәкъдим ителгән план ярдәмендә предмет, күренешләрне сурәтләү ; - дәреслектә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - текстан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	-укучылар тарафыннан белгән яки әлегәчә белмәгән күнекмәләрне үзара бәйлә-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- эчтән һәм кычкырып аңлап уку; - күршең белән хезмәттәшлек итү; -чылбыр буенча эшләү.	- дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
7	**Шагыйрь өчен табигать – серле һәм җанлы дөнья**	- дәреслектә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - текстан билгеләнгән өзекне табу; - материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.	- эчтән һәм кычкырып аңлап уку; - күршең белән хезмәттәшлек итү.	-төп мораль нормаларны белү һәм аларны үтәүгә ориентлашу; -дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз уңышлары-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең

					нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру.
8	**Кызык һәм көлкеле хәлләр**	- дәреслектә ориентлаша белү; - шартлы билгеләрнең телен белү; - текстның билгеле бер өзегенә дәреслектән иллюстрацияне табу; - тексттан билгеләнгән өзекне табу; - дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү; - дәреслек һәм хрестоматиядәге, дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге шартлы билгеләрне туры китерү.	- тормыш тәҗрибәсен куллану - кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану.	- төрле фикерләрне исәпкә алу һәм үз позицияңне нигезләү; - күршең белән хезмәттәшлек итү; - эчтән һәм кычкырып аңлап уку.	- дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү; - үз уңышларың-уңышсызлыкларың турында фикер йөртү; - үз мөмкинлекләреңне бәяләү; - үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру; -төп мораль нормаларны белү һәм аларны үтәүгә ориентлашу.

Укыту предметының эчтәлеге

Беренче ярты ел. Аңлап, дөрес һәм салмак итеп иҗекләп, иҗек төзелеше гади сүзләрне бөтен килеш уку.

Икенче ярты елда аңлап, дөрес һәм сәнгатьле итеп, сүзләп уку, читен сүзләрне иҗекләп уку. Җөмлә ахырындагы тыныш билгеләренә карата тиешле пауза һәм интонацияләрне үтәү. Өтерләр янындагы сүзләрне тиңдәшлек, эндәшү интонацияләре белән уку.

Текст өстендә эшләү. Бәйләнешле итеп сөйләү. Текст эчтәлегенә карата куелган сорауларга җавап бирү, сөйләгән эчтәлекнең дөреслеген раслаган җөмләләрне тексттан табып укып күрсәтү, укыган әсәрне бәяли белү. Укытучы биргән сораулар яки дәреслектәге рәсемле план буенча текст эчтәлеген эзлекле итеп сөйләү.

Текст эчтәлегендәге төрле күренешләрне телдән сурәтләп сөйләү. Хикәяләү эзлеклелеген саклап, бер үк сүзләрне кабатламыйча, җентекле итеп, сюжеты ачык булган кечкенә әсәрләрнең эчтәлеген сөйләү.

Әсәргә карата ясалган рәсем эчтәлеген ачу, аны хикәянең тиешле өзегенә туры китерү, шул рәсемгә караган җөмләләрне табып укып күрсәтү.

Укытучы ярдәмендә текстны кисәкләргә бүлү, аларга исем кую, укылган әсәрнең төп уен билгеләү.

Әдәби әсәр авторының теленә, сурәтләү чараларына игътибар итү — укытучы җитәкчелегендә сыйныф белән тикшерү (эпитет, чагыштыру, сынландыру, метафораларны терминнарын әйтмичә генә күзәтү).

Мәгънәләре бер-беренә якын торган сүзләрне чагыштыру, тексттагы сүз һәм әйтелмәләрне, күпмәгънәле сүзләрнең гади очракларын аеру, тексттагы вакыйгаларны, анда катнашучыларны һәм табигать күренешләрен характерлаучы сүз һәм әйтелмәләрне укытучы җитәкчелегендә эзләп табу һәм шулар ярдәмендә тиешле күренешләрне телдән тасвирлау.

Әкият, хикәя һәм шигырьне гамәли аеру, чагыштырып укып күрсәтү.

Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү). Сүзләрне дөрес әйтү.

Уку китабында кирәкле юнәлеш сайлау. «Эчтәлек» белән танышу, аңа карап, кирәкле әсәрне китаптан таба белү, укыла торган әсәргә карата бирелгән сораулар һәм биремнәрдән укытучы ярдәмендә файдалана белергә өйрәнү.

Балалар китабы белән эшләү. Белем алу, эш осталыгына өйрәтү һәм мөстәкыйль уку күнекмәләре булдыру. Китапның төп элементларын аера белү: китап тышлыгы, китап төбе, китап битләре. Китапны саклап тоту кагыйдәләре.

Авторына, китап исеменә, рәсемнәренә карап, әсәр эчтәлеген аера белү (беренче ярты елда); кем яки нәрсә турында укылды, тыңланды, шул сорауларга, җавап бирү. 3—4 китаптан торган төркемдә ориентлашу, уку темасын билгеләү, тәкъдим ителгән билгеләргә карап, китап сайлый белү. Укытучы сораулары буенча укылган әсәр эчтәлеген бергәләп сөйләү-тикшерү, фикер алышу күнекмәләрен ныгыту, әсәрдәге хәлләрне, анда катнашучыларның үз-үзләрен ничек тотуларын, холыкларын, кыланышларын әхлакый бәяләү.

Китап күргәзмәсе оештыру, китап тәкъдим итү плакаты белән (беренче ярты ел), тышлык картотекасы һәм гади каталог карточкасы белән (икенче ярты ел) таныштыру.

Беренче һәм икенче уку елы дәвамында үзләре берничә кат караган һәм укыган китапларның исемнәрен, авторларын хәтерләп әйтә алу.

Балалар китабын мөстәкыйль укуга карата укучыда уңай мөнәсәбәт булдыру һәм дәрестән тыш эшләрдә аны ныгыту; сыйныф уку почмагын чиста, тәртипле тоту, уку почмагы аша әдәби уеннар белән таныштыру, укыган әсәрләрдәге аерым күренешләрне сәхнәләштерү.

Уку елы дәвамында балалар өчен чыгарылган газета, журналлар белән таныштыра бару.

Т/с	**Сәг. саны**	**Дәрес темасы**	Үткәрү вакыты	
			План. вакыт	Факт. вакыт
1.	1	**Белдекле керпедә кунакта.** Г.Тукай ”Су анасы”	02.09	
2.	1	Габдулла Тукай. "Кәҗә белән Сарык" әкиятенең жанр үзенчәлекләре. “Кәҗә белән сарык әкияте”	09.09	
3.	1	Габдулла Тукай язган "Кәҗә белән Сарык" әкиятенең 2 нче бүлеге. ”,”Кәҗә белән бүре”әкияте	16.09	
4.	1	Габдулла Тукай әсәрләрендә халык авыз иҗатының чагылышы. “Эш беткәч, уйнарга ярый”, “Сабыйга”.	23.09	
5	1	Хайваннар турындагы халык әкиятләре. “Батыр әтәч” татар халык әкияте.	30.09	
6	1.	Хайваннар турындагы һәм халык әкиятләре. Йолдыз “Кояшка җавап”шигыре.	07.10	
7	1.	Йорт хайваннары турындагы халык әкиятләре. “Әтәч патша”	18.10	
8	1.	Йорт хайваннары турындагы халык әкиятләре. Г.Бәшәр. “Әкият сөйлә”.	21.10	
9	1	Кыргый җәнлекләр турындагы әкиятләр. “Бүдәнә белән Төлке”.Тизәйткеч	11.11	
10	1	Кыргый җәнлекләр турындагы әкиятләр. “Аю белән Төлке” әкияте	18.11	

11	1.	Аз булса да үз акылың булсын. М.Гафури “Тавык белән Үрдәк”,”Тавык нигә суда йөзә алмый”	25.11	
12	1.	Җәнлекләр турында гуцул халык әкияте. “Хәйләкәр керпе”	2.12	
13	1	Дуслык турында мәкальләр. Г.Юнысова “Керпе кайгысы”.	9.12	
14	1	Тылсымлы әкиятләр. “Гөлчәчәк” әкияте.	16.12	
15	1	Тылсымлы әкиятләр.”Өч кыз” әкияте	23.12	
16	1	Автор әкиятләре белән борынгы әкиятләр арасындагы идея уртаклыгы. “Ш.Галиев. “Җизни әкияте”. А.Алиш “Бикбатыр белән Биккуркак”	13.01	
17	1	Шәүкәт Галиев әсәрләрендә мәзәк мәсьәләләр. Ш.Галиев. “Ник соң итек җитмәде?”	20.01	
18	1	Шәүкәт Галиев. “Котбетдин мәргән”(мәзәк маҗара).	27.01	
19	1	Уйдырма әкиятләр. Н.Исәнбәт “Мыраужан агай хәйләсе”.	3.02	
20	1	Бөҗәкләр турындагы шигъри әсәрләр. З.Мансур. “Кырмыска һәм малай”, Р. Миңнуллин “Черкиләр җыры”. “Кап та коп” уены	10.02	
21	1	Автор әкиятләре. “Музей йорты”на сәяхәт. Г.Вәлиева “Су әкияте”	17.02	
22	1	Г.Вәлиева. “Борынгы әкият”	24.02	
23	1	**Белмәмештә кунакта**. Йолдыз. “Белмим”, Ф. Яруллин. “Ике кеше”. Л Лерон “Сараватта кем ята?” Л.Шәех “Ике “мин”	2.03	
24	1	Замана баласы. Р.Вәлиева “Замана баласы”. Г.Морат “Татар космонавты”	9.03	
25	1	Эш эшкә өйрәтә. Ф.Яруллин. “Эшнең аның берние юк”. Л.Лерон “Үскәч”, Хезмәт турында мәкальләр	16.03	
26	1	Илен сөйгән, ир булган. Җ.Дәрзаман. “Солдат булдым”.	23.03	
27	1	**Укымышлы Ябалак янында** . “Музей йортына сәяхәт”. Г.Тукай “Буран”, В Нуриев “Җәйге кар”	6.04	
28	1	Хоккулар. Кыска шигырьләр. Япон шигырьләре. Н.Ахунова “хоккулар”ы	13.04	
29	1	Кыска шигырьләр. ”Музей йортына сәяхәт”Р. Вәлиева “Умырзаялар”, Р.Фәйзуллин. “Кышын”,”Язгы кәеф” Өчьюллыклар, Р.Миңнуллин “Яз керде өебезгә”	20.04	
30	1	Әкият һәм чынбарлык бергәлеге. Э.Шәрифуллина “Алтын балык”.	27.04	

31	1	**Аю өнендә**. И.Лерон . “И ямьле дә соң дөнья!”	4.05	
32	1	”Музей йорты”на сәяхәт. “Музей йорты”.	11.05	
33	1	Күзәтә белгән кеше- бәхетле кеше. И.Туктар. “Урман букеты”.	15.05	
34	1	“Серле ачкыч” мәктәп клубына хат язу. Р.Миңнуллин. “Чыршы әйләнәсендә”. Йомгаклау дәресе. Кабатлау	18.05	